

Переламні роки, які змінили кожного з нас

Після закінчення школи я вступила до педагогічного ВУЗу, навчалася на практичного психолога та отримала диплом за фахом. Але протягом всього навчання я так і не змогла уявити себе людиною, яка все життя ходить до школи. Після отримання диплому у 2013 році постало питання «що робити далі?». Після довгих вагань я вирішила попитати щастя у столиці. Перед тим як поїхати хотілося навідати друзів, які мешкали в Костянтинівці, так я і потрапила до цього міста.

У Києві, наприкінці листопада, вже проходили мирні протести, які закінчилися побиттям студентів... Було страшно, переїзд до Києва відкладався. За час проведений у Костянтинівці, багато що змінилося у моєму житті. Костянтинівка ставала рідним домом, і я залишилась.

Доки я займалась пошуком роботи, моя країна змінювалась. Події на Майдані Незалежності все більше лякали, соромно зізнаватись, але мені тоді все це було не зрозуміло. Чому невідомі мені люди будують блок-пости, збирають референдум. Навіщо?

Слов'янськ. Раніше згадка про це місто навіювала спогади про роки навчання, зараз при згадці про нього стискає у грудях. Коли там гинули люди, діти ховались у підвалах від Градів, здавалось, що люди забули як бути людьми. Нехай мене засуджують, але тоді мені було все одно, яка влада там буде аби не гинули люди, аби батьки під градами куль не хоронили своїх дітей, аби люди змогли жити мирно. Навертаються сльози, стоїть ком у горлі, якщо б люди знали, що так все станеться, чи було б так?

11 травня відбувся референдум. Що змінилось у Костянтинівці після цього? Мабуть нічого, тільки зросли сподівання людей на краще життя. Ми завжди сподіваємось, що завтра буде краще ніж учора, що нова влада краще за стару. Але за цими сподіваннями ховається дещо більш важливе – багато хто забув, що таке Батьківщина та відданість їй. Наприкінці травня, у Костянтинівці сталось те, що налякало усіх не на жарт – три жахливих ночі. Гуркіт гвинтокрилів, гул сирен та автоматні черги... Вдень, ніби звичайне місто, а вночі...

Багато людей покинуло свої домівки протягом 2014 року. Ми залишались у Костянтинівці. Блок-пости стали невід'ємною частиною життя багатьох. Країна розділилася на дві частини, розділилися думки людей, тоді вперше я почула слова «непідконтрольна територія». Моя родина залишилась там, на непідконтрольній території, зустрічі стали все рідше, туга за домівкою все

більше. Останній раз у рідному Торезі я була у 2014 році, з родиною бачимось тільки тут у Костянтинівці.

Як так вийшло, що родини розділені навпіл? Як так вийшло, що ціла держава розкололася? Чому ніхто це не зупинить? Не розумію.

У 2015 році я знайшла ту роботу, до якої лежить душа. Або вона мене знайшла, хто знає. Державний архів Донецької області – звучить вражаюче, чому б не спробувати. Коли я тільки дізналася про архів, перше що прийшло на думку це бібліотека, велика така, з величезною кількістю стелажів та полицок і всі вони аж тріщать під тиском документів. І так хочеться до них зазирнути, подивись хоч одним оком, що в них. З такими думками я обрала відділ використання інформації документів. Коли прийшла знов до архіву, дізналась що архівних документів немає, вони у Донецьку, в архівосховищах..... Знов ця війна! Тоді я не уявляла, що це значить для суспільства. Зараз знаю, ми втратили багатовікову історію, нашу історію, наше минуле. Що поробиш, хто сказав, що буде легко?

Мене прийняли на роботу, мене навчали, розповідали що і як, і з кожним днем було все цікавіше. Я добре пам'ятаю як я вперше прийшла в архів, нашу розмову з Надією Дмитрівною, моє стажування та перший робочий день. Зараз я тут, я в архіві, я працюю із задоволенням, і я радію, що опинилась саме тут.

Незважаючи на те, що наші документи залишились у Донецьку, роботи достатньо. Створено максимально доступні форми спілкування із громадськістю. Встановлено прямий телефонний зв'язок, консультації громадянам надавались протягом всього дня без обідньої перерви. Нерідко консультації громадян керівництвом держархіву проводились у поза робочий час. Іншою формою спілкування стало надання консультацій електронною поштою. Кількість звернень щодня зростала.

На сьогоднішній день досі залишається не вирішеним питання соціального захисту громадян. На тимчасово непідконтрольній території залишилось 24 архівні установи, які зберігали документи НАФ та з особового складу, що забезпечують соціальний захист населення. Держархів області єдине чим міг допомогти громадянам, це надати відповідь про те, що документи залишились на тимчасово непідконтрольній території. Згодом нам стало відомо, що для людей це не просто папірець. Багато громадян змогли через суд відстояти свої права.

Держархів області продовжує консультувати громадян на особистих прийомах, телефоном, електронною поштою, надсилає відповіді поштою. У межах своїх можливостей ми допомагаємо людям знайти підприємства, документи з особового складу ліквідованих підприємств, надаємо консультації щодо подальшого пошуку необхідних відомостей.

Окрім того ми відновили видавничу діяльність, наразі переглянуто Анотований реєстр описів періоду 1917-1941 років, розпочато роботу над формуванням «Збірника листівок» з 1796 по 1917 рік. З кожним роком збільшується кількість підготовлених виставок, вони стають яскравішими, змістовнішими. У 2015 році підготовлено 4 виставки, у 2016 - 7, на 2017 рік заплановано 9 виставок, 2 вже підготовлено позапланово.

Ми не забули, що однією з найважливіших функцій держархіву є збереження історії, на сьогоднішній день нами розпочато роботу над формуванням архівних колекцій документів. У 2016 році з нагоди святкування Дня захисника України держархів області за допомогою відділів освіти міста Костянтинівки та Костянтинівського району зібрав колекцію творів і малюнків дітей, на разі триває описування зібраних матеріалів та створення архівної колекції. Надалі планується поповнення колекції малюнками та творами дітей інших міст і районів. Також проводиться збір матеріалів, фотокарток, спогадів про Героїв України, Героїв Небесної Сотні, учасників Революції Гідності та наших співвітчизників Бондарева С.А., Наумова В.Г., Пантелєєва І.М. та Чернявського Д.А. Зібрані матеріали будуть сформовані в архівну колекцію присвячену вшануванню пам'яті Героїв.

Я сподіваюсь, що не тільки архів приніс в моє життя щось нове і цікаве, а і я змогла зробити свій внесок в роботу архіву. Я довго вагалась, та нарешті знайшла собі справу до душі.

За 2013, 2014, 2015 роки змінився світ, змінилась держава. Ці переламні роки, я впевнена, вони змінили кожного з нас, щось забрали, щось дали нове, щось змінили. І хочеться сподіватись, що незабаром ми поїдемо до дому, а на шляху нам не трапиться жоден блок-пост, не зустрінуться люди із зброєю і я зможу побачити матір і сказати їй – «мамо, я вдома».

Головний спеціаліст відділу
використання інформації документів

Н.М. Олійник